

Smotra Dalmatinska

La Rassegna Dalmata

DODATAK
Objavitelju Dalmatinskomu

SUPPLEMENTO
all' Avvisatore Dalmato

Ojema je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku kr. 10, samom Objavitelju Dalmatinskomu kr. 6, samoj Smotri Dalmatinskoj kr. 6. Na polugodini i na tri mjeseca plaća se u razmjerno. Pojedini brojevi „Objavitelja Dalmatinskoga“ stoje 10 para a pojedini brojevi „Smotri Dalmatinske“ isto 10 para. Zastareni brojevi i para 20.

Pitanja za predhodiku uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrste uz koja nema priloge preplate, biti će povraćena. — Pret late se saljn postom im na ulaticeama. — Rukopisi se ne vraćaju. Neplacena se pisma ne primaju.

Pisma i novce treba sljati Uredu Dalmatinskog Objavitelja u Zadru. Za uvrstu Oglasa u zadnju stranicu valja se obrtiti istom Uredu.

Prezzo d'associazione per un anno nell' „Avvisatore Dalmato“ e la „Rassegna Dalmata“ per la Monarchia A.-U. or. 10, per l' „Avvisatore Dalmato“ soltanto or. 6, per la „Rassegna Dalmata“ soltanto or. 6, semestre e trimestre in proporzione. Un singolo numero dell' „Avvisatore Dalmato“ costa cent. 10, un singolo numero della „Rassegna Dalmata“ cent. 10. Numer. retrati cent. 20.

Domande d'abbonamento senza il relativo importo non vengono prese in considerazione; domande per inserzioni non accompagnate da un'anticipazione corrispondente, vengono restituite. — Abbonamenti ed anticipazioni si spediscono mediante assegno postale. — Manoscritti non si restituiscono. — Lettere non affrancate si respingono.

Corrispondenze e denari sono da indirizzarsi all' „Ufficio dell' Avvisatore Dalmato“ in Zara. Per l' inserzione degli Avvisi nell' ultima pagina rivolgersi allo stesso ufficio.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

SI PUBBLICA AL MERCOLEDI ED AL SABATO

RAT.

Telegraphen Korrespondenz-Bureau.

Izvjestaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 2. Službeno se objavljuje:

2. septembra 1916.

Istočno bojište:

Fronta protiv Rumunjske: Jučer povukosmo naše čete kod Orsove, poslije pet dana žestokih bojeva, na zapadnu obalu Cserne. Kod Nagy-Szebena (Sibinja) i sjeverno od Brassai (Kronstadta) protivnik napreduje oklijevajući. U Györgyoskoj planini danas se novi bojevi razvijaju.

Vojna fronta generala konjice Nadvojvode Karla Frana Josipa:

U bukovinskim i galičkim šumovitim Karpatima austro-ugarske i njemačke snage odbiše više ruskih zagona. I sjevero-zapadno od Mariampola više je neprijateljskih napada odbijeno. Kod Zborova naš protunapad uspostavio prijašnje stanje.

Vojna fronta princa Leopolda Bavarskog:

Vojna generala pukovnika Tersztyanszoga, koja se sastoji od njemačkih i c. i. k. četa, bila je jučer iznova žestoko napadnuta sjevero-istočno i jugo-istočno od Sveinichy. Neprijatelj prođe u selo Korynticu, ali pred zaobilaznim protunapadom morao se povući, ostavivši u rukama saveznika 10 oficira, 1100 momaka i više mitraljeza; krvavi su mu gubici izvanredno teški.

Talijansko bojište:

Bojevi topovima i spravama za bacanje mina na primorskoj fronti potrajahu u više odsječaka sa izmjeničnom jakosti; oni se protegnuše i na kraj oko Plave. U odsječku Plöckena neprijatelj preduze napad, poslije vrlo žestoke artiljerijske vatre, na Mali Pal i tu prodru u jedan dio naše pozicije, ali ga protunapadom opet izbacismo sasvim.

Na tirolskoj fronti propade više zagona oslabljenih talijanskih odjeljaka na Ruffredo i dvokratni napad protivnikov na Cvaron.

Jugo-istočno bojište:

Istočno od Vlore (Valone) talijanske bojne snage otisnuše se preko Vojuse, bile su uhvaćene na fronti i na bokovima te u dvodnevnim okršaju uzbijene. Dunavska flotija potopi na donjem Dunavu rumunjski patrolijski brod.

BEČ, 3. Službeno se javlja:

3. septembra 1916.

Istočno bojište:

Fronta protiv Rumunjske: Neprijateljska artiljerija uperila je jučer svoju vatra protiv Nagy-Szebena (Sibinja). U predjelu Györgya-Rumunji oblijetahu oko naših pozicija; naša artiljerija odagna neprijateljske izvidničke odjeljke. Inače stanje se nije promijenilo, niti je bilo osobitih događaja.

Jugo-zapadno od Fundul Moldovi i zapadno od Moldave naše čete uzbije više ruskih napada. Poslije ogorčenog boja Rusi zauzeše brdo Plosku jugo-zapadno od Rafailove. Jugo-istočno od Brzezany propade jučer više jakih ruskih zagona. Danas neprijatelj iznova preduze napad.

Vojna fronta princa Leopolda Bavarskog:

Sjeverno od Zborova njemačke čete vojske Böhm-Ermollia odbijajući ruski napad, nagnuše se za neprijateljem, do preko njegovih opkopa.

Talijansko bojište:

Na primorskoj fronti topovski se bojevi prošlejuče su umjerenom jakosti. U odsječku Plöckena, pošto su naše čete odbile napad, zavlada isprva mir, zatim artiljerijska djelatnost razmahnu se nanovo. Na fronti južno od Val di Fiemme propadoše neprijateljski napadi na Colorondo i na vrh Cauriola.

Jugo-istočno bojište:

Istočno od Vlore (Valone) talijanske snage nanovo provališe preko Vojuse; ali već sinoć bile su većim dijelom uzbijene.

BEČ, 4. Službeno se objavljuje:

4. septembra 1916.

Istočno bojište:

Fronta protiv Rumunjske: Čarkanja izmeggju prednjih četa; artiljerijska paljba; nikakve promjene u stanju.

Fronta generala konjice Nadvojvode Karla Frana Josipa:

Rusi nastavljahu svoja naprezanja dan i noć da slome otpor saveznika u Karpatima; na više mjesta došlo je do ogorčenih bojeva. Neprijateljeve navede odbijene su vatrom ili u boju bajunetama i ručnim granatama. Male lokalne uspjehe, što ih je neprijatelj postigao jugo-zapadno od Fundul-Moldovi i u predjelu oko Tatarskog klanca, naknadismo ih većim dijelom protunapadom. Neprijatelj je pretrpio teških gubitaka. Ni jugo-istočno od Brzezany nije neprijatelj imao od svojih napada, sa teškim gubicima,

nikakve koristi. U malom komadu opkopa još se boj bje.

Vojna fronta princa Leopolda Bavarskog: Sjeverno od Zborova i izmeggju Sveinichy i Szelotova u Voliniji propade ponovo više neprijateljskih napada, preduzetih s ulaganjem velikih masa.

Talijansko bojište:

Nikakvih osobitih događaja.

Jugo-istočno bojište:

Istočno od Vlore (Valone) odbijen je potpuno talijanski zagon. Neprijatelj se morade povući na lijevu obalu Vojuse. Sve su naše pozicije nanovo u našim rukama.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Hofer podmaršal.

Izvjestaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 2. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, na 2. septembra 1916:

Zapadno bojište:

Na Sommi nastavlja se jak artiljerijski boj. Jugo-istočno od Maurepasa engleski zagon progje nalazivo. Kod Estrées preotesmo opkop što se još nalazivo u neprijateljskim rukama.

Istočno bojište:

Rusi se sve jednako naprežu jugo-zapadno od Lucka protiv četa što su pod zapovjedništvom generala Litzmanna. U Karpatima šleske čete proširile uspjeh postignut na Kukulju. Broj zarobljenika poskočio je na 2 oficira i 373 momka; plijen na 7 mitraljeza i 2 sprave za bacanje mina.

BERLIN, 3. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 3. septembra.

Zapadno bojište:

Artiljerijska bitka u predjelu Somme narasla je do najveće žestine. Sinoć izmeggju Maurepasa i Clerly propadoše jaki francuski napadi; s obe strane ceste Vaux-Souville protivnikovi su napadi odbijeni.

Istočno bojište:

Sjeverno od Zborova iznovični jaki ruski napadi uzbijeni su sasvim. Ruski napadi u Karpatima ne postigoše nikakva uspjeha. S obje strane Bistriza njemačke i austro-ugarske prednje čete dogoše u bojni dodir sa neprijateljima.

Balkansko bojište:

Njemačke i bugarske čete prešle su granicu Dobrudže izmeggju Crnog Mora i Dunava; rumunjske granične zaštitne čete uzbijene su sa gubicima. Na macedonskoj fronti ništa osobito.

BERLIN, 4. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 4. septembra.

Zapadno bojište:

Englesko-francuski napadi u predjelu Somme dovedoše do bitke od najvećeg zamašaja i ogorčenosti. Njemačke čete pridržaše sjeverno od Somme svoje pozicije, unatoč ponovljenim neprijateljskim navalama s obe strane Ancre i osobito na Thiepval kao i sjevero-zapadno od Pozieres, te preotesu zemljište što bijahu prijelazno izgubile kod salaša Moquette, zadavši neprijatelju najteže gubitke.

Poslije pripreme vatre, u koju se uložilo municije kao još nikad dosad, boj je bijesno izmeggju Ginchy i Somme do u kasno doba noći. Nijemci osporivahu neprijatelju, koji bijaše prodro u sasvim razrušenu prvu poziciju, svaki pedelj zemljišta, te u drugoj obrambenoj liniji učinioše da neprijatelj u darac stane. Guilleumont i Le Forest u protivnikovim su rukama. Južno od Somme osujetismo izvedenje francuskih napada.

Kod Bateuxa Francuzi su krvavo odbijeni.

Pokusi Francuza da napanu na trgju Thiamont i jugo-istočno od Fleury propadoše. Stršeci ugao francuske pozicije kod klanca Souville proširčen je od neprijatelja; tu smo zarobili 490 ljudi i 11 oficira.

U noći izmeggju 3 i 4 septembra naši zrakoplovi napadoše na London sa dobrim uspjehom; jedan od njih sruši se u neprijateljskoj vatri.

U zračnom boju 2 i 3 septembra u predjelu Somme oborismo licima 13 zrakoplova, a u Sampanju i u predjelu Meuse po 2. Obrambenom vatrom oborismo daleko 4 neprijateljske letjelice.

Istočno bojište:

Jučer su Rusi ponavljali svoja naprezanja kod Lucka, ali su im svršila sa potpunim neuspjehom. U Karpatima propadoše ruski napadi jugo-zapadno od Zabje, u odsječku Magure i sjeverno od Dorne Watre.

Balkansko bojište:

Njemačke i bugarske snage napredovahu dalje u uspješnim bojama izmeggju Dunava i Crnoga Mora. Kod Kocmara (jugo-zapadno od Dobriča) bugarska konjica potisnu u neredu rumunjsku pješadiju, kojoj zarobi 10 oficira i preko 700 momaka. Na macedonskoj fronti stanje se nije izmijenilo.

General kvartirmajstor Ludendorff.

Napad njemačkih zrakoplova u Engleskoj.

BERLIN, 3. (Službeno). U noći od 2 na 3 septembra više je eskadra mornaričnih zrakoplova zasulo izdašno bombama trgjavu London, utvrjena mjesta Yarmouth i Harwich, tvorničke naprave od vojničke važnosti u jugo istočnim grofovijama i na Humberu. Dobar se uspjeh svagdje opazio po požarim i eksplozijama. Ma da se na njih žestoko pucalo, svi su se zrakoplovi povratili zdravo. U isto doba bio je napad zrakoplova kopnene vojske na južnu Englesku.

LONDON, 4. Vijest Agencije Reuter: Noćas je flota od 13 zrakoplova preduzela najstrašniji dosad napad na Englesku. Pozorište bile su istočne grofovije, cilj bio je London i obrtnička središta u unutrašnjosti zemlje. Samo 3 zrakoplova prispiješe do Londona; jedan se pojavio u 2 s. i 15 č. više sjevernih kotara, odakle ga naši topovi i letjelice odmah uzeše na nišan, zrakoplov skoro ogregnu u plam, prsnu, te se sruši na zemlju; sada leži potpuno razrušen kod Cuffleya blizu Enfielda. Druga 2 zrakoplova naši topovi protraše, te se ne mogoš primaci središtu grada. Veliki je broj bomba palo bez cilja na istočne i jugo-istočne grofovije. Broj žrtava nije još sasvim poznat; ali s obzirom na broj zrakoplova i bomba regbi da nije velik.

Napad njemačkih hidroplana na Constanzu.

BERLIN, 4. (Službeno). Njemački hidroplani sa suše izdašno bombama lučke naprave, magaze žita i skladišta ulja u Constanzi kao i rusku krstaricu „Kagul“ i četiri razbijača. Opažen je dobar uspjeh. Unatoč žestokoj vatri, sve su se letjelice povratile zdrave.

Potopljene lagje.

LONDON, 4. Agencija Reuter. Potopljeni su engleski parni brodovi „Duart“, „Strathblan“, „Kellvinia“, „Mascotte“ i kopenhagenski parni brod „Farmatyr“.

Izvjestaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 1. Glavni stan javlja 3 o. m.: Na desnom krilu kretinje što smo jučer preko dana izveli u raznim odsječcima, izmijese nam nanovo nekoliko zarobljenika. U odsječku Ognata neprijateljski je napad zadržan; tu je neprijatelj pretrpio gubitaka.

Zarobljenici pričaju, da je XV. kavkaska lovačka pukovnija izgubila za svojih uzaludnih napada, 30 augusta, tri četvrtine svog stanja. U središtu naše čete prodirješe u neprijateljske zaštitne naprave, uništiše 4 topa i zarobiše 45 vojnika.

CARIGRAD, 3. Glavni stan javlja 2 o. m.: Sjevero-istočno od Ognata prinduisimo neprijatelja, da se povuče prema sjevero-istoku. Dana 1 septembra turska zračna eskadra napade Port Said, zasuspuješno bombama neprijateljske naprave i zdravo se povratila. Na ostalim frontama ništa osobito.

Izvjestaj bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 4. Generalni štab javlja, 3. septembra: Macedonska fronta:

Nema nikakve promjene. Sjeverno od ostrovske jezera i u dolini Moglenice razvija se živahnija djelatnost. Neprijateljska je fronta bombardovala utvrđenja na sjeveru Kavale. Neprijateljske letjelice osuše bombama ove utvrde, te u mjestu Starovo, Haznatar i željezničku stanicu Angista. Mnogi su stanovnici ovih mjesta usmrćeni ili ranjeni, a izmeggju njih dosta žena i djece.

Fronta na sjeveru: Juče, na 2. septembra, naše su vojske prešle cijelu granicu Dobrudže, te uzbije energično pomaknuta neprijateljska odjeljenja. Naše vojske, koje napredovahu prema Kurt Bunaru, zauzeše ovu tačku. Nakon odlučne bitke u kojoj je zarobljeno 165 momaka i 2 časnika, neprijatelj se povukao i ostavio na bojnopolju nešto stotinu mrtvih, veliku količinu pušaka i predmeta za naoružanje. Jedna je od naših kolona zauzela grad Akkadanlar. Napredovanje se nastavlja na cijeloj liniji.

Rat s Rumunjskom. Bugarski ratni proglas.

SOFIJA, 3. Kraljev ratni proglas spominje izdajnički napad Rumunjske na Bugarsku za srpsko-bugarskog rata, te poniženje Bugarske, kojoj se u bukureštanskom miru istrgla Dobrudža, pak nastavlja: Danas kad je, pomoću hrabrih četa naših saveznika, uspjelo odbiti srpski napad na naše zemljište, Srbiju potući i skršiti, i ostvariti jedinstvo bugarskoga naroda; danas, kad Bugarska gospoduje u skoro svim krajevima, u kojima ima istorijskih i narodnih prava, taj je isti naš susjed, Rumunjska, izjavio rat našem savezniku, Austriji-Ugarskoj i to iznova pod izlikom da evropski rat u sebi krije važnih teritorijalnih promjena na Balkanu, koje bi ugrožavale njegovu budućnost.

Rumunjske čete, a da rat nije nikako bio naviješten, stadoše da bombarduju već 28 augusta bugarske gradove na Dunavu Ruščuk, Sistovo i druge. Radi takog izazivanja Rumunjske, naređujem našoj vojsci, da potjera neprijatelja preko granice kra-

ljevine, da vjerolomice uništi, da tako obezbijedi jedinstvo bugarskog naroda, postignuto sa tolikim žrtvama, i da oslobode našu braću u Dobrudži.

Borićemo se rame uz rame sa hrabrim, pobjednim četama svih naših moćnih saveznika. Pozivljem bugarski narod na nova slavna junaštva, kojima će ovenčati svoje osvećeno djelo oslobodjenja. Naprijed bugarski vojnici! Hitaj sa pobjede k pobjedu!

Neutralnost Danske.

BERLIN, 2. Danska je vlada proglasila svoju apsolutnu neutralnost u njemačko rumunjskom ratu.

Neutralnost Nizozemske.

HAG, 5. Nizozemska vlada, kako se izjavljuje u „Staats Kourant“, u ratu izmeggju Rumunjske i Austro-Ugarske, Rumunjske i Njemačke, Rumunjske i Turske, Rumunjske i Bugarske, koje su države sve sa Nizozemskom prijateljane, držat će se sasvim neutralno.

Grčka i Ententa.

ATINA, 2. Stiglo je pred Pirej 30 što engleskih što francuskih ratnih lagja.

ATINA, 3. Vijest Agencije Reuter: Više je Nijemaca ovdje uhapšeno; mnogi se kriju. Nota koja sadrži zadnje zahtjeve Entente, predana je Zaimisu u subotu popodne. O njenom sadržaju ništa nije poznato. Ovdje vlada velika uzrujanost.

ATINA, 3. „Agence d'Athènes“ javlja 2 septembra: 42 lagje četvornog saveza krstare pred Pirej. Tri su ušle u luku i iskrcale odjeljak, koji je zaplijenio 3 njemačka broda, usidrena u luci, te na njima izvjesio zastavu četvornog saveza, druge lagje zapremiše bezičnog brzojava u grčkom arsenalu. Poslanici četvornog saveza posjetiše Zaimisa, zatim se sastadoše na francuskom poslanstvu.

Raspust Komore i izbori odgogjeni su. Kralju je još ognjica.

BERN, 3. Po vijestima francuskih novina iz Atine, kralj je primio i ruskog i engleskog poslanika u audijenciju.

LONDON, 4. (Reuter). Englesko-francuska nota, koja je na 2. septembra u večer predana grčkoj vladi, zahtijeva kontrolu nad cijelom poštanskom telegrafskom službom u Grčkoj, ubrojiv i bezični telegraf, izgon iz Grčke neprijateljskih agenata koji su krivi uhođarstva i podmicanja, te da se prihvate potrebite mjere protiv grčkih podanika njihovih sukrivaca.

Predstavnik Reuterove agencije u stanju je da izjavi, da ispunjivanje ovih zahtijeva neće naići na nikakve poteškoće.

LONDON, 4. „Daily Telegraph“ prima iz Atine 1. septembra. Pozvani su pod oružje svi oficiri kopnene i pomorske vojske, koji bijahu na dopustu. Drugijeh dopusta neće se više podijeliti.

ATINA, 4. Vijest Agencije Reuter: Grčka je primila zahtjeve Entente u potpunom opsegu. Kontrola na poštanskim i brzovjanim saobraćajem započela je već jučer.

Grčki vojnici bjegunci.

SOLUN, 4. Vijest Agencije Reuter: Po sigurnim obavijestima 60 je grčkih vojnika pješadijske pukovnije br. 63 pobjeglo i pridružilo se bugarskoj vojsci.

Za uspostavljenje poljske države.

VARŠAVA, 4. Wolff-Bureau. Na skupštini koju je priredio klub pristaša poljske državne ideje, a na kojoj je bilo do 5000 osoba, da se utvrdi koje će se stajalište zauzeti naprema uticaju rumunjskog navještaja rata na poljačko pitanje, primila se rezolucija u kojoj se poraz Rusije označuje kao prvi nužni uvjet za državno uspostavljenje Poljske. Po toj se rezoluciji razabira, da želje Poljaka idu za skorim proglašenjem poljske države, da se njima omogućiti svrno učestvovanje u borbi protiv Rusije. Odlučilo se poslati Ministru predsjedniku Tizsi telegram, da mu se izriču simpatije za Ugarsku kojoj je u prvom redu zaprijetio rumunjski navještaj rata, te se naglašava, da se zajedničkom odbranom mora predustriti ruska opasnost što ugrožava savezne narode.

Italija u Arbaniji.

LUGANO, 2. Po službenoj talijanskoj vijesti Talijanci su zapremili Tepeleni u južnoj Arbaniji.

Štete od potresa u Italiji.

LUGANO, 3. U opsežnom popisu skorašnjih šteta od potresa, naznačeno je 21 mjesto kao sasvim porušeno, 23 grada i mjesta teško a 34 ozbiljno oštećeno.

RODOLJUBI! Pomozite ranjenim i bolesnim vojnicima! Prinose u novcu, rublje, jestivo, duhan i ostalo šaljite: Upravi Pokrajinskog pripomoćnog društva Crvenoga Krsta u Zadru.

U UGARSKOJ

U velikaškoj Kući. — Tiszin govor.

BUDIMPEŠTA, 2. Velikaška Kuća. Predsjednik bar. Josika u svom otvorenom govoru dotiče se rumunjskog navještaja rata i izražuje uvjerenje da će taj izdajnički napad zateći pravedna kazna.

Ministar predsjednik grof Tisza izjavljuje: Postupanje Rumunjske prevazilazi izdajstvo Italije; ono se kosi ne samo sa načelima vjernosti i časti, nego i s njenim samim nacionalnim interesima.

Ministar predsjednik žilavo odbija rumunjske tužbe na Monarhiju, osobito da naša Monarhija za balkanskoga rata nije lojalno podupirala Rumunjsku; protestuje protiv fraze o ugnjetavanju Rumunja u Ugarskoj. Stalno je, da ugarski Rumunji žive ekonomski i u kulturnom i moralnom pogledu bolje od onih u Rumunjskoj, a da ne spomenemo one koji žive u Besarabiji. (Živo odobravanje).

Ministar predsjednik naglašava jedinstvo svega ugarskoga naroda, ubrojavši i ugarske Rumunje, pa i one koji spadaju krugovima što su dosad, u više pitanja unutrašnje politike, stali u najžešćoj opreci sa mađarskim strankama. Novog ćemo neprijatelja dočekati uz bok našim saveznicima. (Odobravanje).

Vlada i uprava vojske bile su tačno obavještene o pripremanjima Rumunjske; ali snage kojima se raspolagalo morale su se okupiti na ruskoj fronti da zadrže rusku ofenzivu. Naravno je, da su se čete razmjestile prema prilikama, da stanu na put rumunjskoj provali, ali je vrijeme odviše kratko bilo da prenese tolike čete na rumunjsku granicu da zadrže njihov zagon; a da se ne ugrozi ono što je bilo zapremljeno. Ovakvo, dakle, ograničilo smo se zasad na to, da zadržimo rumunjsko napredovanje.

Ministar predsjednik uvjerava da je sve već gotovo te izražuje nadu da će prihvaćene mjere utočiti dobrim plodom.

Ugarska Komora.

BUDIMPEŠTA, 5. Zastupnička Kuća. Kad se otvorila sjednica skrajna ljevica dočeka ministra predsjednika Tiszu bučnim pokličima: „Dajte ostavku!“

Grof Tisza, koji dugo nije mogao da od burnog prekidanja opozicije govori, dao je izjavu, u kojoj je žigosao rumunjski navještaj rata, koji svojim oblikom zastranjuje od svakog diplomatskog običaja. On je izrazio pouzdanje, da će saveznicima uspjati da kazne vjerolomstvo.

Rumunj Popasincso pročitao izjavu rumunjskih zastupnika, u kojoj, da se izbjegne svakom nesporazumu o držanju Rumunja u inostranstvu, utvrđuju da će Rumunji u Monarhiji, koji su od vijekova vjerni bili dinastiji i ugarskoj domovini, i u ovom ratu tu vjeru svojom krvlju potvrditi, i ustrajati u neslomljivoj lojalnosti, privrženosti dinastiji i domovini (Burno odobravanje).

Apponyi raduje se izjavi predgovornika, i konstatuje, kao i govornici koji su se za njim izredali, Androssy, Karolyi i Rakovszky, da se moraju uložiti sve narodne snage, da zajedno sa saveznicima novog izdajcu potjeramo.

Govornici opozicije mahom žale što je Rumunjska Austriju-Ugarsku prevarila i što vojna uprava nije se postarala da se Erdelj na vrijeme isprazni.

Grof Tisza konstatuje, da su se prihvatile i vojničke i ostale mjere radi ispraznjenja pograničnih krajeva, ali da se nijesu svagdje mogle na vrijeme primijeniti, jer je Rumunjska, koja nije postupala kao ostale kulturne države, najvjestila rat bez ikakvih diplomatskih pregovora, te ga odmah i započela. Govornik uzimlje u obranu austro-ugarskog poslanika u Bukureštu, čije se djelovanje mora u velike priznati, protiv prigovora opozicije. Grof Tisza izriče nanovo uvjerenje, da Rumunjska neće umaći zasluženoj sudbini (Živo odobravanje).

Cesar za pribjeglice iz Erdelja.

BUDIMPEŠTA, 3. Njegovo Veličanstvo udijelilo je iz Previšnje privatne blagajne 100.000 kruna za pribjeglice iz Erdelja.

U Poljskim zapremljenim krajevima

Gradski red za gradove Kielce, Lublin, Piotrkov i Radom.

Naredbom vrhovnog vojnog zapovjednika od 18 augusta broj 64, uveden je gradski red za gradove u poljskom okupacionom području, i to za Kielce, Lublin, Piotrkov i Radom. Vrhovna vojna uprava može ovaj red protegnuti i na druge gradove.

Svaki od ovih gradova sačinjava za sebe vlastitu gradsku općinu, a gradsko područje, ako nije zajedničko sa općinskim područjem, odreguje se naredbom vrhovne vojske uprave. Isto tako može vrhovna vojna uprava da izluči dijelove okolnog područja iz gradskog područja, ili da gradsko područje protegne na dijelove područja drugih općina.

Karakterne crte bitaka staroga doba

(Nastavak vidi br. 65)

„Pompejci su se u početku dobro držali. Naročito se dobro držahu Trakijanci. Vojska, koja je sa bojišta bježala, nije bježala k stanu, nego se razbježila kud koji znade. Ona je bacala oružje, samo da što lakše bježi.“

„Poslije kratkovremene borbe, iznureni i dosta oštećeni branoci Pompejevog stana, zajedno sa svojim centurionima, ostaravali i pobjegnuli u okolne planine.“

„Gubici Cesarevi iznosili su: 300 vojnika i 30 centuriona i to najhrabrijih Pompej je izgubio 15.000. Većina od ostalih 20.000 pobjegla je u okolne planine. Sutra dan, Cesar odasle neki dio svoje vojske u potjeru za ovim beguncima, i poslije kratkog vremena, sve ih pohvata.“

Tako nam priča sam Cesar. Djelo je toliko jasno, da mu ne treba daljeg komentara.

Kao što smo vidjeli, Cesar je rasporedio svoju vojsku u tri glavne bojnice. On se držao do sad uobičajenog bojnog reda. Nu ovo nije bilo uvijek tako

Članovi gradske općine jesu sva lica, koja su državljanji kraljevine Poljske, a redovno stanuju u odnosnoj općini. Austro-ugarska ili saveznička vojna lica, pa austro-ugarski vojni upravni činovnici, koji stanuju u gradskom području, a nijesu članovi općine, ne snose općinskih tereta. Gradsku općinu zastupa gradsko vijeće.

U gradovima sa najviše 80.000 stanovnika ima gradsko vijeće 50, a u gradovima preko 80.000 stanovnika 60 zastupnika.

Upravu gradskih općina vodi magistrat. Gradovi sa najviše 80.000 stanovnika imaju magistrat sa gradskim predsjednikom i 6 savjetnika, a gradovi preko 80.000 stanovnika imaju predsjednika i 8 savjetnika. Ove bira gradsko vijeće, samo sto izbor predsjednika i potpredsjednika potvrđuje vrhovna vojna uprava. Gradski predsjednik je prvi upravnik magistrata i predsjednik gradskog vijeća, a ako je on spriječen, onda potpredsjednik.

U djelokrugu gradskog vijeća spada čuvanje gospodarskih, kulturnih i zdravstvenih interesa općine, uprava vlastitog imetka, pa uređenje trgovine i saobraćaja, životnih namirnica i drugih potrebnih predmeta, gradnje, dizanje komunikacija, vodovoda osvjetljenja, bolnica, nadzor nad zdravstvenim stanjem, briga o siromasima, nastavi i konačno uprava mjesne policije. Gradsko vijeće stvara zaključke prema postojećim zakonima i naredbama nadležnih vlasti. Ovakvi zaključci imaju potpunu upravnu vrijednost. Zaključci vijeća o proračunu, osnovama regulacije grada, prodajama i opterećenjima nekretnina podvrgnuti su odobrenju vrhovne vojske uprave.

Magistrat provodi zaključke vijeća i učestvuje u upravi prema zakonima i naredbama nadležnih vlasti. Izbornu pravu imaju lica, koja su navršila 25 godina, muskarci, građani i pripadnici kraljevine Poljske, a moraju stanovati stalno godinu dana prije raspisanih izbora i biti besprikorni. Vrhovna vojna uprava može od izbornog prava isključiti neka nedostojna lica. Pasivno pravo izbora ima svaki izbornik, koji poljski govori i piše, a navršio je 50 godina. Izbornici su podjeljeni u 5 kurija, pa svaka bira 10 vijećnika i 10 zamjenika, odnosno 12 vijećnika i 12 zamjenika, već prema broju stanovništva. Uz izvjesne predpostavke imaju izbornu pravu i osobe ispod 25 godina, samo ga oni vrše preko zastupnika. Mandat gradskog vijeća i uprave traje 3 godine. Službeni je jezik poljski, no moraju se pretresati i njemački podnesci. Ako se predsjednik ogrješi o zakone i propise podležu kazni od 500 kruna, ili zatvorom do 4 nedjelje. Predsjednik, potpredsjednik i savjetnici polažu zakletvu u ruke vrhovnog vojnog guvernera ili njegovog zamjenika, a gradski vijećnici u ruke predsjednika. Okružno zapovjedništvo vrši nadzor, da se ne bi prekoracilo djelokrug. Protiv odredaba okružnog zapovjedništva slobodan je priziv na vrhovno vojno zapovjedništvo.

Naredba staje na snagu 1 oktobra o. g.

Gradski red za 34 grada u poljskom okupacionom području.

Naredbom vrhovnog zapovjedništva vojske od 18 augusta broj 65, uveden je gradski red za ove gradove: Bilgoraj, Busk, Checiny, Cholm, Chm elnik, Dabrova, Dabienka, Działoszyce, Hrubieszow, Janow, Jendzejow, Konsk, Krasnostaw, Krasnik, Lezna, Lubartow, Miechov, Nowo adomsk, Olkusz, Opatow, Opoczno, Ostroviac, Pinczew, Przedborz, Pulawy, Sandomierz, Staszow, Szezbzeszyn, Szydlovec, Tomaszow, Vloszczowa, Wiezbnik, Zamose.

Vrhovna vojna uprava može ovaj red protegnuti i na ostale gradove. Svaki grad sačinjava za sebe gradsku općinu, a gradsko područje odreguje se naredbom vrhovne vojske uprave. Članovi su općina pripadnici kraljevine Poljske i stanovnici gradskog područja. Austro-ugarska vojna lica i saveznička oslobodjena su od općinskih tereta.

Gradsku općinu zastupa gradsko vijeće. Gradsko vijeće u gradovima sa najviše 10.000 stanovnika sastaje se od 24, a u gradovima sa više od 80.000 stanovnika, od 32 vijećnika.

Upravu vodi magistrat, koji se sastoji od načelnika, njegovog zamjenika i 4 prisjednika. Ove funkcije bira gradsko vijeće. Izbor načelnika i zamjenika potvrđuje vrhovna vojna uprava. Načelnik je upravitelj magistrata i predsjednik gradskog vijeća, a ako je on spriječen onda njegov zamjenik. U djelokrugu gradskog vijeća spadaju gospodarski, kulturni i zdravstveni interesi, uprava imetkom, trgovina i saobraćaj, komunikacije, životne namirnice, gradnje, vodovodi, osvjetljenje, bolnice, obrazovanje, briga o sirotinji, mjesna policija i t. d. Gradsko vijeće stvara zaključke, pazeći pri tome na zakone i naredbe nadležnih vlasti. Takvi zaključci imaju potpunu pravnu valjanost. Za zaključke o proračunu, gradskim regulacionim osnovama, prodajama i opterećenjima, potrebna je potvrda vojske uprave. Magistrat provodi zaključke gradskog vijeća i učestvuje u upravi prema zakonima i naredbama nadležnih vlasti. Za pravo izbora potrebno je: navršena 25 godina, potpuna građanska prava, pripadnost kraljevini Poljskoj, stalno boravljenje u gradskom području najmanje godinu dana prije izbora i besprikornost. Vrhovna vojna uprava može isključiti neka lica od vršenja prava izbora. Izabran može biti onaj koji je navršio 30 godina, a govori i piše poljski. Izbornici se dijele u 4 kurije, od kojih svaka bira po 6 vijećnika i 6 zamjenika, odnosno 8 vijećnika i 8 zamjenika, već prema broju stanovništva. Mandat u vijeću i magistratu traje 3 godine. Službeni

jezik poljski, no moraju se uzeti u pretres i njemački podnesci, a u nekim gradovima i ukrajinski podnesci. Ako načelnik prekorači djelokrug, podležu kazni. Načelnik, zamjenik i prisjednici polažu zakletvu u ruke okružnog zapovjedništva ili njegovog zamjenika, a prisjednici u ruke načelnika.

Nadzor nad djelokrugom vodi okružno zapovjedništvo. Neke zadatke, koji služe općim interesima, mogu vršiti organi vojne vlasti. Protiv odredbi okružnog zapovjedništva slobodan je priziv na vrhovno vojno upravnju.

Rumunjska vojska

U Rumunjskoj je vrijeme vojničke izobrazbe vojnih obvezanika, dalje nego li u susjednim balkanskim državama. Dok je u Srbiji i Bugarskoj prezentna vojna dužnost prosječno trajala malo preko jedne godine, služi vojnik u Rumunjskoj kod pješadije 2, a kod konjice, topništva i tehničkih četa 3 godine.

Posljedica toga bila je ta, da je usprkos višeg stanja stajace vojske ratna jakost Rumunjske za balkanskog rata bila manja, nego li Srbije ili Bugarske. Tako je ratna sila Rumunjske godine 1912 iznosila svega samo 5 vojnih zborova, od kojih je svaki bio sastavljen od po dvije linijske i jedne rezervne divizije. Linijska divizija imala je 13 pješadijskih bataljona, 4 eskadrona, 1 topničku brigadu po 12 baterija po 4 topa, a rezervna divizija 9 bataljona, 2 eskadrona i 3 baterije. Istina, čete su bile dobro naobražene, samo su se pukovnije Calarasa sastojale od seljaka, koji su jašili na svojim konjima, a bili su izmjenično pozivane na vršenje službe, ali nisu dulje služile od 9 mjeseci. Veliko djelo Bugarske u balkanskom ratu, da je usprkos znatno manjem pučanstvu podigla pod pušku 9 divizija od pješadijske jakosti od po 24 bataljona, ponukalo je i Rumunjsku, da pomnoža jakost vojske i da iskoristi razmjerno visoku brojku pučanstva za obrambenu silu ne samo intenzivno, nego i ekstenzivno.

Od tog se vremena opaža neprestano povećanje rumunjske vojske. Kad je unišila u balkanski rat, bio je povišen broj rezervnih divizija, povećao se je neposredno broj vojnih zborova prema tome na šest, a za vrijeme svjetskog rata pojačala se je oprema u velikoj mjeri. Broj pukovnijskih kotara došao je na 60 a svaka linijska pukovnija ima da postavi u ratu osim ovih još jednu rezervnu pukovnicu, pa bi se tako mogao broj pukovnijske operativne vojske čijeniti na 120. Sastavljena su ova četna tijela po četiri u jednu linijsku, odnosno rezervnu diviziju, a k tomu još onda dolaze četiri eskadrona Calarasa kao divizijska konjica i 48 topova kao divizijsko topništvo. U svemu bi, kad se uzme pješadijska jakost kao osnovka za račun, bilo 30 divizija, koje su valjda po tri sjedinjene u jedan zbor. Unutar zbora dolazi onda još jedno odjeljenje poljskih obica, po tri baterije po 4 topa, a možda i dvije, onda jedno odjeljenje teških obica, pa pionirski bataljon i napokon nužne uredbe za promet, zdravstvo, municiju i opskrbu.

Ratna jakost ove sile može se procijeniti na 500.000 ljudi.

Sto se tiče naoružanja, opreme i na kraju vojničkog materijala, naoružanje je doista vrlo moderno. Sve su proizvođi prvog razreda današnje tehnike oružja: Manlicherica repetirka puška od 6,5 mm., koja poljeće iz godine 1893, brzometni top sistema Kruppova od 7,5 em. iz godine 1904, pa brzometni top sistema Kruppova od 10,5 em. godine 1912. Schneiderova teška obica od 15 cm., pa napokon još mlađi modeli topova, proizvedeni poglavito kod Schneidera u posljednje doba.

Ali drugo je pitanje to, da li imade potrebne municije za to oružje. To pitanje, koja je vazda bilo nešto skakljivo za Rumunjsku, biva još kritičnije, kad se promisli, kakve silne količine municije svih kalibra iziskuje današnja bitka, kakve upravo ogromne zalihe municije, treba današnji rat.

Sto se na kraju tiče vojničkog materijala, ne može se poreći, da se taj materijal dobro pokazao u rusko-turskom ratu 1877, ali opet od tog vremena nije Rumunjska imala nikakve prigode, da razvije ratničku djelatnost, jer najnovija vojna protiv Bugarske, koja je već bila podlegla premoćnoj koaliciji, ne može se sigurno smatrati kakvim vojničkim djelom.

Ima ih, koji hvale duh rumunjskog vojnika, njegovu disciplinu i njegovu sposobnost za oskudijevanje, ali opet je vrlo različito mišljenje o njegovoj sposobnosti u marširanju i o njegovoj fizičkoj istrajnosti. Sva će se ova pitanja ubrzo razbistriti.

DALMATINSKE VIJESTI

Ratna odlikovanja.

Udijeljen je u priznanje osobito vjernaog službovanja pred neprijateljem:

željezni krst za zasluge s krunom na vrpici kolajne za hrabrost božmanu T. I. Ivanu Krmotiču od Nj. V. broda „Herkules“;

željezni krst za zasluge na traku kolajne za hrabrost nadložacu Nikoli Bobiću i ložacu prvog razreda Luki Proseniću, obojici od Nj. V. broda „Herkules“ te ložacu drugog razreda Matu Glatinoviću od Nj. V. torpedaće „14“.

Imenovanja na pomorskoj vladi.

Dvorski savjetnik i upravitelj c. k. pomorske vlade imenovao je mašinistu Karla Jerouška i mehaničara pomorskih svjetionika Jerka Markovinu, za mašiniste (strojare) kod pomorske uprave u XI. razredu čina, vjezbenike lučko-zdravstvenih ureda: Andriju Mensa, Aleksandra Ramera-Martinolich, Franja Pesenti, pomoćnicima pri lučko-zdravstvenim uredima u XI. razredu čina ostavljajući ih na istome mjestu gdje sada služe.

Direktno nabavljanje iz inozemstva.

Nedavno se dogodilo, da je neka općina pokušala dobiti neposredno iz Holandije 5000 kilograma maslaca, nego ovaj je pokušaj uslijed ugovora s Njemačkom bio za to općinu skopčan sa velikim financijskim gubitkom; zato je ministarstvo unutrašnjih posla naredilo, da se svim zanimanima faktorima saopćij, koje su stvari prema ugovoru sa strane vlade, za nabavu iz neutralnog inozemstva centralizovane, te se po tom ne smiju direktno nabaviti.

Osim predmeta, koje samo ratni žitni zavod smije da stavi u promet, blago, meso i mesnate stva-

ri, slane haringe, slana riba i bakalar, ikra, sir, krum-piri, brašno od krumpira, maslac, kava, čaj, mast, šećer, kakao, konzerve, ulje od bilina i životinja te masti, mogu se nabaviti jedino posredovanjem ovlaštenih podružnica; a te su:

1. za blago, meso i mesnate stvari, sindikat za uvoz blaga i mesa,
2. za kavu, centrala za kavu,
3. za sva ulja životinjska i bilinska, te masti, centrala za ulje i mast i
4. za sve ostale gori navedene predmete, austrijsko centralno društvo za nabavu.

Neka dakle nitko ne pokušava nabavljati iz neutralnoga inozemstva pomenute stvari, mimolazeći centralne uredbe ovlaštene za nabavu, jer pojedini naručitelji ne samo ne dobivaju ništa, nego se izlažu velikim gubicima.

Pakovanje paketa za Bugarsku.

Za pakovanje paketa za Bugarsku može se do daljnje odredbe, upotrebljavati, osim pakovnog i voštanog platna, takogjer i uljanog, voštanog ili napaklenog (katramanog) papira, neuljenog pakovnog papira, voštanog platnenog papira, papira od celuloze, valovite ljepečke ili sličnih jakih tyari.

Pošanske štedionice u Dalmaciji.

Prošastog mjeseca augusta položeno je kod poštanskih štedionica u Dalmaciji: u štedionički promet kruna 240.064,22, a povraćeno kr. 124.141,48; položeno je u čekovni promet kruna 5.811.573,99 a povraćeno kruna 2.849.490,12.

Nova špilja na Korčuli.

Pišu nam iz Korčule:

Otok korčulanski obiluje špiljama, osobito vertikalnim (ponori, jame) koje se spuštaju do znatne dubine, a i horizontalnim, koje premda nijesu osobito velike, važne su radi njihove faune. Poznato je da u većini špilja i ponora na otoku Korčuli opstojte mali kornjaši *Bathysia curzolensis* i *B. Paganetti*. U špilji Strečići ne daleko grada Korčule pronađeni su neki mali pužići, koji su bili prozvani po prirodoslovcu koji ih je pronašao *Speleococca Paganetti*. O svakoj okolišnoj pučanosti priča kojekakve stare dogajaje, nu često puta se iste priče sa raznim varijantama ponavljaju u više sela za različite špilje.

Najpoznatije špilje na Korčuli bile su do sada već spomenute Strečići i Samograd ne daleko sela Račića. Ove špilje nijesu još bile potanje proučene ni opisane. Dolazilo je doduše više prirodoslovaca, nu većinom entomolozi, koji su ih samo sa gledišta entomološkog pretražili. Pred malo godina bio je i poznati entomolog prof. dr. Josip Müller te obišao ove dvije špilje i nekoliko ponora. Strečiću je obišao nekoliko puta pokojni prof. Spiro Brusina i pokupio mnogo komada *Speleococce*.

Pred malo dana otkrivena je pak jedna nova špilja na južnoj obali otoka Korčule, u odlomku Žrnova. Otkrio ju je Antun Jakas Antunov, poljodjelac iz zaseoka Postrane, odlomka Žrnova, dne 1 kolovoza ove god, krećući zemlju za sadnju američanske loze. Ulaz u špilju bio je zatrpan sljuntom, zemljom crnicom, korjenjem i panjevima od česmine. Promatrajuć kako je ulaz bio zatrpan dalo bi se zaključiti da je okolica špilje bila bez vegetacije za vrijeme dok je špilja bila otvorena, kako je pak obraslo šikarje i grmlje oko nje, nadigla se zemlja i zatrpala ulaz Najstariji ljudi u selu, pa ni otac Jakasa, stari Antun Jakas pok. Filipa, koji je već proživio 90 u godinu i cijeli svoj život radio u onoj okolini, ne pamte da je tu opstojala ikakva špilja niti da su o tom ista čuli pripovijedati.

Špilja se nalazi na podnevnoj strani brjega Glava od Rasohatice, koji se uzdiže nad istoimenom uvatom morskim uvalom.

Ulaz u špilju nalazi se oko 80 m. nad morem, širok je 3 m. i vrlo nizak tako da treba plaziti na rukama i nogama. Odmu u početku se špilja rasičuje do 12 m. sačinjavajući jedan atrium 20 m. dug a 1 do 3 m. visok. Ovaj je atrium prilično ravan i nije taman, stalaklita imade vrlo malo i neznatne veličine. Iz atriuma ulazi se u prvu dvoranu koja je 46 m. duga i prilično strma. Dno joj je oko 15 m. niže od ulaza, ova je dvorana široka 12 do 15 m. a visoka 3 do 12 m. Bogata je stalaktitima i stalagmitima (sigle) znatne debljine, koji se na dva mjesta spajaju u veličanstvene stupove nalik oltaru i kipovima. Stijene su obložene stalagmitima koji nalikuju bijelom morskom koralju ili bogatim zavjesama. Ova je prostorija potpuno tamna ali se iz nje vidi blijedo rasvjetljeni ulaz u atrium.

Svod je jedna kompaktna kamena masa. Tlo je pokriveno kamenjem, većim i manjim komadima stalaktita i stalagmita što je sve tvrdo sjepljeno kao u konglomerat, u dubljim mjestima nalazi se vlažna zemlja crvenica. Na kraju prve dvorane, a par metara nad dnom otvara se jedan hodnik između stalaktita, dug 7 m. a 2 do 3 m. širok i do 1,50 m. visok, koji vodi u drugu ili zadnju dvoranu. Zadnja dvorana ima 18 m. duljine, 10 m. širine i do 5 m. visine. Svod je takogjer jedna kamena masa sa manjim i većim stalaktitima, kojima su obložene sve stijene naokolo u najudnovatijim oblicima; dno je u sredini udubljeno. Ukupna duljina špilje iznosi dakle preko 90 metara. Puk ju je nazvao *Jakasova špilja*, po onomu, koji ju je prvi otkrio.

Nu, ako je dva špilja bila u naše doba posve nepoznata, imade nepobitnih dokaza da je u davno predpovjesno doba bila ne samo dobro poznata, da paze da su u njoj stanovale cijele obitelji. U njoj se je naime našao, i to odma u početku prve dvorane jedan kameni nož vrlo lijepo sačuvan, koji se sada nalazi kod žrnovskog župnika m. p. Don Petra Kalogjera, jedna zemljena žlica i mnoštvo komada razli-panih lonaca od zemlje. Na žalost prvi posjetioci ove špilje su još većma razupali ove komade tako da neće biti moguće rekonstruisati ih u prvinašem obliku. Nijesam mogao opaziti, da li je bilo kakovih ornamentata po tim loncima. Našlo se je osim toga mnogo ulomaka od kosti i zubova te mnoštvo oblihi i eliptičkih kamenja, posve glatke površine, jednakih krupnom sljunku što se nalazi kraj mora u uvali Rasohatice (zovu ih *pisli*). Ovo oblo kamenje kao što i rutine lonaca obložene su jednom debljom ili tanjom vapnenastom korom. Našlo se je i nekoliko morskih lupara i ogrca takogjer obložene vapnenastom korom.

Prvi posjetioci ove špilje su mnogo toga pokupili i raznijeli, te mnogo stalaktita i stalagmita pomilili. Ja sam obišao špilju nekoliko dana kasnije iza kako je bila otkrivena i bio sam pokupio više komada kamena i lonaca što su mi izgledali da su iz neolitičkog doba, ali niti od toga mi nije sve došlo do ruku.

Sve nadzornici ci gragari i drugi sl de iz Jaka da u s gao pregl ka se za

Ovili Boga i za napisala čitav pri ma i rit ga zemlja slati u p Ova menita g za svoje koji se n plemeniti sno kličić vama, is vjenčaj s pješnoj go, pače

Pis o branju posao. O nabrale veti svak Na zloves preslabe, 17 snop voljnijim vršen su Od ostalo je snopova Usj povi čuv

Pis i s vojničim cama u rogien u rekavši čas prije kogjer iz kako je je žena ali da je mu ona dogodilo volvera, dogajaj Bačić lani, ipa klog mje flo, a ta kojih je vojske.

Lj uspomen u Beču pomenu Doni Za gento.

Mj dobilo hrane i davati p osobam članovi

Izvjest B

traju je odbiše njem C nastavl napravi Jugo-is zadnji bili.

T latnost ogoreće čete bi protun J kod f napada koje s vat oborio neprija poginu

ar, ikra, sir, krum-
kava, čaj, mast,
ilina i životinja te
predovanjem ovla-

stvari, *sindikat* za

bilinska, te masti,

e predmete, *austrij-*

nabavljati iz neu-
stvari, mimolazeći
javu, jer pojedini
sta, nego se izlazu

Bugarsku.

garsku može se do
im pakovnog i vo-
voštanoz ili napa-
enog pakovnog pa-
papira od celuloze,
vari.

Dalmaciji.

oženo je kod postane-
dionički pro-
eno kr. 124.141.48.
kruna 5.811.573.99

orečui.

jama, osobito verti-
staju do znatne du-
emda nijesu osobito
e. Poznato je da u
orečui opstojne ma-
s i B. Paganetti. U
rečule pronajeni su
ani po prirodoslovu
Paganetti. O svakoj
ve stare dogajaje,
raznim varijantama
spilje.

čuli bile su do sada
grad ne daleko sela
je potanje proučene
više prirodoslovaca,
h samo sa gledišta
alo go fina bio je i
ip Müller te obašao
a. Stročić je obašao
spiro Brusina i po-
a.

je pak jedna nova
orečula, u odlomku
Antunov, poljodje-
Zrnova, dne 1 ko-
sadjaju američanske
šljunkom, zemljom
a od česmine. Pro-
n dalo bi se zaklju-
vegetacije za vrijeme
je pak obraslo ši-
na zemlja i zatrpala
i otac Jakasa, stari
je već proživio 90 u
u onoj okolini, ne
a špilja niti da su o

vojnoj strani brijega
iže nad istoimenom

80 m. nad morem,
o da treba plaziti na
tku se špilja rasiruje
rimljeno ravan i nije
o i neznatne veličine.
voranu koja je 46 m.
oko 15 m. niže od
do 15 m. a visoka
a i stalagmitima (sig)
mjestu spajaju u ve-
i kipovima. Stijene
uju bijelom morskomo
va je prostorija potpu-
edo rasvijetljeni ulaz

kamena masa. Tlo je
anjim komadima sta-
rdo sljepljeno kao u
na nalazi se vlažna
dvorane, a par metara
ik izmjeđu stalaktita,
lo 1.50 m. visok, koji
a. Zadnja dvorana ima
5 m. visine. Svod je
manjim i većim sta-
se stijene naokolo u
e u sredini udubljeno.
si dakle preko 90 me-
ona špilja, po onomu,

a u naše doba posve
pokaza da je u davno
o dobro poznata, da-
ele obitelji. U njoj se
početku prve dvorane
sačuvani, koji se sada
n. p. Don Petra Kalo-
ništvo komada razlu-
ost prvi posjetioci ove
ove komade tako da
ih u prvašnjem obli-
li je bilo kakovih or-
se je osim toga mno-
va te mnoštvo obliki i
ke površine, jednakih
kraj mora u uvali Ra-
lo kamenje kao što i
om debljom ili tanjom
je i nekoliko morskih
enih vapnenastom ko-

su mnogo loga po-
aktita i stalagmita po-
nekoliko dana kasnije
sam pokupio više kom-
izgledali da su iz neo-
mi nije sve došlo do

Sve te komade sam predao c. k. kot školskom
nadzorniku gosp. Kirinčiću, da budu sačuvani u zbir-
ci gragjanske škole u Korčuli. Bilo bi dobro da
i drugi slijede moj primjer, da pokupe i ostale kom-
de iz Jakasove špilje, što se amo tamo nalaze, te da ih pre-
dadu u školsku zbirku gdje bi ih koji stručnjak mo-
gao pregledati i proučiti, a ulaz u Jakasovu špilju ne-
ka se zabrani, dok ne bude stručnjački proučena.
M. Marčić.

Knjiga grofice Thun.

Ovih je dana dovršeno štampanje knjige: „Za
Boga i za Cara“ koju je presvijetla grofica Thun-Thun
napisala i posvetila dalmatinskom puku. Budući da je
čitav prihod namijenjen samo dalmatinskim invalidi-
ma i njihovima sirotama, upozorujemo svakoga naše-
ga zemljaka na ovu knjigu, koja će se ovih dana po-
slati u pokrajinu i po čitavoj monarhiji.

Ovoj je rodoljubnoj i humanitarnoj svrsi pleme-
nita grofica posvetila svoj duševni rad, a i darež-
ljivo poklonila našoj zemlji sve svoje troškove, koji
su bili skopćeni s izdavanjem prvih 5000 istisaka, te
za samu štampu iznose 3000 kruna.

Najniže je cijena knjizi 3 krune, dakako za naj-
siromašnije, jer tko iole može, žrtvovat će *oči svotu*
za svoje nemoćnike, i neće biti pismena Dalmatina,
koji se neće, što spremnije, odazvati žarkim riječima
plemenite grofice, koja na koncu svoje knjige zano-
sno kličie: „Ti, divni puče Dalmacije, velik u žrt-
vama, istrajnosti i pregaranju za Cesara i državu, o-
vjenčaj svoje junaštvo time, da se velikodušno i u-
spješno pobrineš za sve one, koji za nas žrtvovaše mno-
go, pače sve!“

Pokusai sa žukvom na Braču.

Pišu nam iz Pučišća 1 septembra:
Čim su ovdajšnje škole primile poziv škol. vlasti
o branju i uregivanju žukve, odmah su se dale na
posao. Obašle su sva zemljišta obraštena žukvom te
nabrale i položile u more 58 snopova od 35 ruko-
veti svaki; i to muška škola 33, a ženska 25 snopova.
Na žalost su žukvine mladice zbog suše ove godine
preslable, a na 5 pr. mj. oluja je raznijela i uništila
17 snopova, te uspjeh nije onakav, kakav bi u po-
voljnijim prilikama bio. Sav je rad već potpuno do-
vršen sa ovim rezultatom:
Od kil. 70.20 istrličanih i osušenih snopova
ostalo je golih šibica snopova kil. 51, čista vlakna
snopova kil. 15.40, otpadaka (tara) kl. 3.80.

Uspjeh je prama prilikama dobar; goli se sno-
povi čuvaju eventualno za pravljenje celuloze.

Obiteljska drama.

Pišu iz Spijeta 3 o. m.:
1 septembra u 4 sata popodne prikazao se je
vojničima, što su stražu stražili pred sudskim tamni-
cama u Splitu, oficirski sluga Josip Buncić Ivanov,
rođen u Omišu god. 1879, u civilu privatni činovnik,
rekavši im, kako je došao da im se preda, jer da je
čas prije ubio svoju ženu Anu, rođenu Šperac, ta-
kogjer iz Omiša. Odveden na Poglavarstvo, ispričao,
kako je bio nesrećan u svome braku s razloga što ga
je žena varala; on da joj je oprostio bio prvi put,
ali da je poslije dočeo, da ga ona i opet sramotila, što
mu ona nije htjela da prizna s kime, pa da se onda
dogodilo, da je u nju ispalio nekoliko hitaca iz re-
volvera, kojima mu je zadao 5 rana. Dok je pričao
dogadjaj, jadnik bi svaki čas u plač briznuo. I ako je
Buncić bio od svoje žene rastavljen po sudu još od
lani, ipak joj je siljao, kao vojnik, od svoje volje sva-
kog mjeseca neku stalnu svotu, jer ju je mnogo vo-
lio, a tako isto i 4 djece, što je s njome imao, od
kojih je 2 umrlo bilo, otkad je njega bilo zapalo u
vojske.

Za „Crveni Krst“.

Ljubitelj Ante posljednik iz Ervenika da počasti
uspomenu podmarša Gijara pl. Tomičića preminulog
u Beču kr. 5 — Dr. Kazimir vil. Abelić na blagous-
pomenu pok. Vladimira vil. Paltoni kr. 3.

Doni per la lotteria dalmata in effetti.
Zara, de Trigari cav. Remigio, tabacchiera d'ar-
gento.

Hrane za domaće ptice.

Mjesno „Zoološko društvo“ naručilo je, posto je
dobilo dopust kotarskog Poglavarstva, mješovite
hrane i čiste konoplje za domaće ptice, što će pro-
davati po kupovnu cijenu svojim članovima i onim
osobama što se pismom obvezu da će se upisat kao
članovi društva na 1 januara 1917.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 5. Službeno se javlja:
5. septembra 1916.
Istočno bojište:
Fronta protiv Rumunjske.
Stanje nepromijenjeno. Ništa važno.
Fronta generala konjice Nadvojvode Karla Fra-
na Josipa.

Ruske navale na Karpatsku frontu saveznika
traju još jednako. Kod *Fundul-Moldovi* naše čete
odbiše nekoliko jakih neprijateljskih zagona. Na gor-
njem *Czeremoszu* i južno od *Bystrzeca* bojevi se
nastavljaju. Na sjevero-zapad *Körösmezö* progroše
napravno svi neprijateljevi pokusi da steče prostora.
Jugo-istočno od *Bzezanya* osvojili smo natrag i
zadnji komad opkopa, što ga preključer bijasmo izgu-
bili.

Talijansko bojište:

Na tirolskoj fronti počela se mjestimice dje-
latnost artiljerije. U području *Rufreda* došlo je do
ogorčenih bojeva oko *Soramskog* visa, koji su naše
čete bile časovito izgubile; sad je taj vis odvažnim
protunapadom ponovo zauzet.

Jugo-istočno bojište.

Talijanske trupe preše su juče u jutro *Vojusu*
kod *Ferasa*. Lijevo neprijateljsko krilo potisnuto je
napadajem naših rezervnih četa. Talijanske kolone,
koje su se povlačile na južnu obalu rijeke, zasipane
su vatrom naše teške artiljerije. Za trajanja borbe,
oborio je poljski avijatač, stapski feldvebel Arigi,
neprijateljski bojni aeroplan. Od avijatačara jedan je
poginuo, a drugi je ubijen.

Zamjenik poglavice generalnog štaba
von *Hofer* podmaršal.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 5. Wolff Bureau javlja:
Veliki glavni stan, 5 septembra.
Zapadno bojište.

Velika bitka na *Somme* još traje. Naše su čete
u ljutom boju izmjeđu *Le Forest* i *Somme*; južno
od rijeke one se brane od protivnika, koji navaljuje
na 20 kilometara širokoj fronti, od *Barleuxa* do na
jugu od *Chilly*. Selo *Chilly* je izgubljeno. Desno od
Meuse odbismo nove francuske napade na naše li-
nije istočno od *Fleurya* i protiv pozicije stečene 3
septembra kod *Souvilskog* klanca.

Istočno bojište:

Dva zadnja dana zarobismo kod *Brzezany* 2
oficira i 259 momaka.

Balkansko bojište:

Njemačke i bugarske čete oteše na juriš utvr-
gjene prednje pozicije mostobrana *Tutrakana*. Bugari
zauzeše grad *Dobrič*. Bugarska konjica raspršila je
po više puta rumunjske bataljone. Njemački idroplani
zasuše bombama *Constanza* i ruske lake pomorske
snage. Naši zrakoplovi bombardovahu sa dobrim
uspjehom *Bukurešt* i naprave naftu u *Ploesti*.

General kvartirmajstor *Ludendorff*.

Ministar financija Leth u Linzu.

LINZ, 5. Ministar financija Leth, koji je amo
prispio da pregleda financijsko ravnateljstvo, izrazio
se na dočeku činovništva tog ravnateljstva o novim
poreznim zakonima i o zadatku financijske uprave,
da trajno obezbijedi ravnije u državnom gazdin-
stvu. Raspredao je sa živom simpatijom mogućnost
jedne privredne pomoćne akcije za državne namje-
štenike.

Osoblje a.-u. poslanstva i konzulatâ u Rumunjskoj.

HAAG, 5. Po telegramu holandskog poslanika
u Bukureštu 2 septembra, članovi poslanstva i kon-
zulatâ austro-ugarskih u najboljem su zdravlju.

Promjena u grčkoj politici.

ROTTERDAM, 5. „Courant“ javlja iz Londona:
„Times“ doznaje, da je kralj Konstantin izjavio po-
slanicima Entente, da je već spreman promijeniti po-
litiku Grčke.

Austro-ugarske lagje zaplijenjene u Grčkoj.

MILAN, 5. „Secolo“ javlja iz Atine: Saveznici
su zaplijenili njemačke i austro-ugarske lagje i u Sa-
lamini i Eleusini. Tvrdi da su lagje bezičnom tele-
grafijom općile sa podmornicama.

Portugalska pomoć u Solunu.

ŽENEVA, 5. „Matin“ javlja iz Atine: Po listu
„Embros“ jedan se odjeljak portugalske artiljerije
iskrao u Solun. Tvrdi se da će se skoro iskrcati
15.000 portugalskih vojnika.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 5. Glavni stan javlja:
Nema promjena vrijednih spomena.

Gradski red za gradove Kielca, Lublin, Piotrkovi i Radom.

LUBLIN, 5. Novine pozdravljaju sa radošću
samoupravne mjere što su predviđene u gradskom
redu. One pišu da je gradski pravnik djelo, što na
dostojni način odgovara načelima demokracije i jedna-
kosti pučanstva.

Engleski agenti zaustavili silom u Atini automobil našeg poslanstva i ranili kavasa.

LONDON, 5. „Daily Telegraph“ javlja iz Atine:
U nedjelju vozio se automobil sa tajnikom i druga
dva činovnika austro-ugarskog poslanstva u Eleusis.
Engleski agenti koji su se drugim automobilom vo-
zili, narediše im da se ustave; Austrijanci pokušahu
da umaknu, ali ih Englezi zatekoše, ispalivši na njih
revolver da znadu da im nije moguće pobjeći. Oni
se na to predadoše. Poslansivenci je kavasa lako ran-
jenu.

Njemački idroplani nad otokom Ošelom i zalivom Riga.

BERLIN, 5. Juče po povoljnom vremenu bila je
avijatičarska djelatnost vrlo živa na sjevernoj obali
Kurlandije i na ulazu u Riški zaliv. Njemački su
idroplani uspješno napali rusku letjeljicu stanicu u
Arensburgu na Ošelu, pak se povratit će čitavi, unatoč
žestokoj odbrani. Neprijateljeve napade na sjevernu
obalu Kurlandije osjetit će naši idroplani i obrambene
baterije. Nekoliko je bomba palo, a da nijesu na-
nijele štete, u more i u goru. Naše su baterije ošte-
tile rusku letjeljicu.

Vojno stanje Njemačke po Hindenburgu i Ludendorffu.

BERLIN, 6. „Lokalanzeiger“ javlja, da je držav-
ni kancelar na jučerašnjoj konferenciji sa stranačkim
vogaama iznio opće vojno i političko stanje. Držav-
ni je kancelar saopćio na svačije zadovoljstvo, da su
se Hindenburg i Ludendorff složno izjavili da je op-
će stanje dobro i da nema povoda bud kakvoj zabri-
nutosti. Razumije se po sebi, da nema sumnje da je
nastup Rumunjske u redove protivnika Njemačke
dijelilo stanovitih otežanja. Ali to neće nikako u-
groziti konačni uspjeh rata. Ne misli se povisiti gra-
nicu dobi za vojničku službu.

Engleski oficir koji je oborio Zeppelin.

LONDON, 6. Agencija Reuter. Unesrećeni Zep-
pelin oborio je hicima poručnik avijatačar William
Robinson. Kralj je udijelio oficiru Krist Reda kraljice
Viktorije. Robinson je 2 sata ostao u zraku. Prije
toga bijaše napao drugi zrakoplov.

Telegrami della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 5. Si comunica ufficialmente:
5. settembre 1916.
Teatro della guerra orientale:
Fronte contro la Rumenia.

Situazione inalterata, nulla d'importante.
Fronte del generale di cavalleria Arciduca Carlo
Francesco Giuseppe:

Perdurano gli attacchi russi contro il fronte de-
gli alleati sui Carpazi. Presso *Fundul-Moldovi* le no-
stre truppe hanno ribattuto numerose forti punte.
Sullo *Czeremosz* superiore e a sud di *Bystrzyc* si
combatte. A nord ovest di *Körösmezö* fallirono tutti
i tentativi del nemico di guadagnare terreno. A sud-
est di *Berezany* fu riguadagnato anche l'ultimo
tratto di fossato che ieri l'altro andò perduto.

Teatro della guerra italiano:

Sul fronte tirolese subentrò qua e là un' aumen-
tata attività d'artiglieria. Nella regione di *Rufreddo* si
venne ad accaniti combattimenti pel vertice di *Sora-
mae* che le nostre truppe transitoriamente avevano
perduto, ma che con un audace contrattacco gua-
dagnarono di nuovo.

Teatro della guerra sud-orientale:

Le truppe italiane varcarono ieri mattina la *Vo-
jusa* presso *Feras*. Un attacco delle nostre riserve
contro l'ala sinistra nemica ricacciò l'avversario. Il
luogo della nostra artiglieria pesante accompagnò le
colonne italiane che ripiegavano alla riva meridiona-
le del fiume. Durante il combattimento il pilota di
campo, sotto-ufficiale di stato maggiore, Arigi ha ab-
battuto un velivolo nemico da combattimento. Uno
di quelli che lo montavano rimase ucciso, il secon-
do fu fatto prigioniero.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale
von *Hofer* tenente maresciallo.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 5. Il Wolff Bureau comunica:
Grande quartiere generale, 5 settembre.

Teatro della guerra occidentale:

La grande battaglia sulla *Somme* continua. Le
nostre truppe tra *Le Forest* e la *Somme* trovansi im-
pegnate in un accanito combattimento. A sud del fiume
esse si difendono contro il nemico, che assale sopra
un fronte largo 20 km. da *Barleux* fino a sud di
Chilly. Il villaggio di *Chilly* andò perduto. A destra
della Mosa furono ribattuti nuovi attacchi dei Fran-
cesi contro le nostre linee ad est di *Fleury* e contro
la posizione guadagnata il 3 settembre nella gola di
Sowville.

Teatro della guerra orientale:

Negli ultimi due giorni presso *Brzezany* furono
fatti prigionieri due ufficiali e 259 uomini.

Teatro della guerra balcanica:

Truppe germaniche e bulgare diedero l'assalto
alle avansposizioni fortificate della testa di ponte di
Tutrakan. La città di *Dobrič* venne presa dai bulga-
ri. La cavalleria bulgara mise in rotta ripetute volte
battaglioni rumeni.

Idrovolanti germanici hanno battuto con bombe
Constanza, nonché navi da guerra russe leggere. No-
stre aeronavi hanno bombardato *Bucarest* e gli im-
pianti di nafta a *Ploesti* con buon successo.

Il primo quartiermastro
generale *Ludendorff*.

Idrovolanti germanici sopra l'isola di Ošel e nel golfo di Riga.

BERLINO, 5. Favorita dal tempo, l'attività a-
viatoria durante la giornata di ieri fu molto viva sul-
la costa settentrionale della Curlandia ed all'ingresso
del Golfo di Riga.

Idrovolanti germanici hanno attaccato con suc-
cesso la stazione aviatoria russa di *Arensburg* sul-
l'*Ošel* e ne ritornarono, ad onta della violenta dife-
sa, illesi. Gli attacchi dell'avversario alla costa set-
tentrionale della Curlandia furono sventati dai nostri
idrovolanti e dalle batterie di difesa. Alcune bombe,
senza recar danno, caddero nel mare o in regioni bos-
cose. Un velivolo russo venne danneggiato dalle no-
stre batterie.

I comunicati del quartiere generale turco.

COSTANTINOPOLI, 5. Il quartier generale co-
munica.
Nessun mutamento che meriti di venir segna-
lato.

Il Regolamento delle città polacche da noi occupate.

LUBLIN, 6. I giornali salutano con gioia le mi-
sure di amministrazione autonoma disposte col Re-
golamento delle città, e scrivono che questo regola-
mento è un atto che corrisponde degnamente ai prin-
cipi democratici e di eguaglianza della popolazione.

Il Ministro delle finanze Leth a Linz.

LINZ, 5. Il ministro delle finanze Leth, qui giun-
to per ispezionare la direzione delle finanze, durante
il ricevimento degli impiegati della direzione, parlò
delle nuove leggi d'imposta e del compito dell'ammi-
nistrazione finanziaria di assicurare durevolmente il
pareggio nell'economia dello Stato. Trattò anche con
viva benevolenza della possibilità di un'azione per
soccorrere economicamente gli impiegati dello Stato.

Il personale della nostra legazione e dei consoliati a. u. in Rumenia.

L'AIA, 5. Secondo un telegramma dell'invio
olandese a Bucarest del 2 settembre, i membri della
legazione e dei consoliati austro-ungarici stanno be-
nissimo.

Navi austro-ungariche sequestrate in Grecia.

MILANO, 5. Il „Secolo“ ha da Atene: Gli al-
leati sequestrarono navi germaniche e austro-ungari-
che anche a Salamina e Leusina. Si afferma che le
navi mantenevano comunicazioni radio telegrafiche
col sottomarini.

Agenti inglesi trattengono in Atene a forza un'automobile della nostra Legazione e ne feriscono il cavasso.

LONDRA, 5. Il „Daily Telegraph“ ha da Atene:
Domenica un'automobile col segretario e due altri
impiegati della legazione austro-ungarica dirgevasi
verso Eleusi, quando agenti inglesi che sedevano in

un'altra automobile, ordinarono loro di arrestarsi. Gli
austriaci tentarono di sfuggire; ma l'automobile in-
glese li raggiunse, e da questa fu sparato un colpo
contro gli austriaci per insegnar loro che la fuga era
impossibile; essi allora si arresero. Il cavasso della
legazione è leggermente ferito.

Un mutamento di politica in Grecia.

ROTTERDAM, 5. Il „Courant“ ha da Londra. A
quanto apprende il „Times“, re Costantino avrebbe
dichiarato agli inviati dell'Intesa essere omai pronto
a mutare la politica della Grecia.

Soccorsi portoghesi a Salonico.

GINEVRA, 5. Il „Matin“ ha da Atene. Secondo
il giornale „Embros“ sbarcò a Salonico un riparto
di artiglieria portoghese; si assicura che prossima-
mente vi sbarcheranno 15.000 soldati portoghesi.

La situazione militare della Germania giudicata da Hindenburg e Ludendorff

BERLINO, 6. Secondo il „Lokal Anzeiger“ il cancel-
liere dell'impero, nella conferenza di ieri coi capi dei par-
titi, ha passato in rassegna la situazione generale mi-
litare e politica. Il cancelliere dell'impero ha potuto
fare la consolante comunicazione che Hindenburg e
Ludendorff si sono concordemente espressi che la
situazione militare generale è buona, e non
dà argomento a preoccupazioni di sorta. Naturalmen-
te non può negarsi che l'entrata della Rumenia nelle
file dei nemici della Germania, porti seco qualche
difficoltà; ma non può certamente porre in forse il
buon esito finale della guerra. Non si pensa ad una
estensione dei limiti dell'età pel servizio militare.

L'ufficiale inglese che ha abbattuto lo Zeppelin.

LONDRA, 6. (Reuter). Lo Zeppelin germanico
venne abbattuto a colpi d'arma da fuoco dall'uffi-
ciale aviatore William Robinson. Il re conferì all'ufficiale
la croce dell'ordine di Vittoria. Robinson era rimasto
due ore in aria, ed aveva prima attaccato un'altra
aeronave.

OBJAVA.

1—2

Daje se na znanje zanimanicima, da će otvor
gragjanske škole i tečaja naobrazbe slijediti polovi-
com rujna i to:

Dne 14 t. mj. od 8—10 sati prije podne upisi-
vanje. Prijamni i popravni ispit:

dne 14 t. mj. od 3—5 p. p.
" 15 " " 8—12 pr. p.
" " " 3—5 p. p.

Za pripust u I. razred potrebno je:

a) 11 navršeni godina; a radi
velikog broja prijavljenih djevojčica;
b) prijamni ispit iz nauka vjere, nastavnog je-
zika i računsiva.
Dne 18 t. mj. na 8 1/2 sati pr. p. Sv. Misa.
Dne 19 t. m. na 8 sati redovita pouka.

NB. Za slučajne obavijesti obratili se na upra-
viteljstvo dne 12 i 13 t. mj. od 4—6 sati p. p.
Više Djev. Odgajaliste Zaklade Sv. Dimitrija — Zadar.

AVVISO.

1—2

Si mette a cognizione degli interessati che l'a-
pertura della scuola civica con gli annessi corsi di
perfezionamento avrà luogo alla metà di settembre e
precisamente:

Ai 14 m. c. l'iscrizione dalle 8—10 ant. L'esame
d'ammissione e di riparazione avrà luogo:
ai 14 m. c. dalle 3—4 pom.
" 15 " " 8—12 ant.
" " " 3—5 pom.

Per essere ammessi al primo corso è necessario:
a) 11 anni compiuti;
b) certificato della V. popolare, e visto il grande
numero delle bambine già insinuate;
c) l'esame d'ammissione in relig. lingua d'istruz.
e mat.

Ai 18 m. c. alle 8 1/2 ant. S. Messa.
Ai 19 m. c. alle 8 scuola regolare.
NB. Per eventuali informazioni rivolgersi alla
direzioe i giorni 12 e 13 m. c. dalle 4 6 pom.<

